

Tosprogede og dansksprogede – forskelle mellem faglige og sociale færdigheder for de 15-16 årige unge

Niels Egelund, 2003. Danmarks Pædagogiske Universitet.

Metode

Deskriptive analyser af data fra PISA2000.

Indhold

Forskelle i faglige færdigheder mellem dansksprogede og tosprogede i PISA2000.

- Med hensyn til faglige kompetencer, som de måles i PISA, er der store forskelle i gennemsnitsværdier for de dansksprogede og tosprogede elever.
- Der er dog betydelige overlap idet de bedste tosprogede ligger langt over det danske gennemsnit, samtidig med at der er en betydelig gruppe af tosprogede, der ligger under den "tungeste" danske gruppe.
- Der er også en større andel af tosprogede, som modtager specialundervisning.
- Analyserne viser, at følelser af anderledeshed har en meget stærk signifikant sammenhæng med de individuelle elevers læsestandpunkter, langt stærkere end det gælder for spørgsmålet om sprog talt i hjemmet.
- Hvad læseresultater angår ligger 2. generationsindvandrere ligger tosprogede på stort set samme niveau som 1. generation. I 30 ud af 32 er det anderledes, idet der er en forskydning i retning af, at 2. generationsindvandrere klarer sig bedre end første.
- Sammenlignet med Sverige er det bemærkelsesværdigt at svenske 1. generationsindvandrere – i modsætning til danske 1. generationsindvandrere generelt oplever lærerne som mere hjælpsomme og interesserede end 2. generations tosprogede.

Anbefalinger

- Pædagog- og læreruddannelsen skal indrettes så den tager højde for det faktum, at tosprogede i dag udgør godt 9% af skolens samlede elevtal.
- Den flerkulturelle rummelighed skal sættes som en særlig dagsorden.
- Det er af største vigtighed at styrke de tosprogedes kompetencer i dansk. Der er også meget der tyder på, at en ensidig satsning på at lære dansk i mange tilfælde ikke er tilstrækkelig, fordi det sproglige og dermed begrebsmæssige grundlag for en læringsproces er for spinkelt.
- Derfor må også modersmålet styrkes på en kvalitetsfuld måde, hvor det hænger sammen med den øvrige undervisning.
- En tidlig indsats er af meget væsentlig betydning, og man bør tilstræbe at, vuggestuers og børnehavers roller på dette område styrkes.

Oversigten er udarbejdet af Rambøll Management.